

Dosarul nr. 3ra-329/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Dodon

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – E. Palanciuc, V. Negru, A. Minciuna

DECIZIE

17 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursului declarat de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Sevgi Celebi împotriva Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, persoană terță Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Sevgi Celebi, s-a casat hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 10 octombrie 2018 Sevgi Celebi a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Biroului migrație și azil, prin care a solicitat anularea deciziei Direcției azil și integrare nr. 64/18DAI din 04.09.2018 privind respingerea cererii de azil a lui Mujdat Celebi.

În motivarea acțiunii reclamanta Sevgi Celebi a indicat că la data de 06 aprilie 2018 Mujdat Celebi s-a adresat cu o cerere de azil către Direcția azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, prin care a solicitat acordarea protecției sub formă de statut de refugiat.

În motivarea solicitării Mujdat Celebi a invocat faptul că timp de 4 ani locuiește pe teritoriul Republicii Moldova și activează în cadrul Liceului „Orizont”. Din anul 2016 nu a vizitat Turcia, din motivul loviturii de stat. Fiind în Republica Moldova, la părinții săi în Turcia au venit colaboratorii de poliție. Pentru faptul că nu a fost găsit acasă a fost emisă decizia privind interdicția de a părăsi țara.

Reclamanta a indicat că în anul 2017 a fost înștiințat Mujdat Celebi că pașaportul lui era pierdut, în timp ce documentul se afla în posesia sa. Ulterior, în

luna decembrie 2017 la Judecătoria Belegi, Republica Turcia a fost deschis un dosar penal unde figura și numele său, iar pentru faptul neprezentării în ședința de judecată a fost convocată o nouă ședință în luna septembrie 2018.

În anul 2017 ambasadorul Turciei în Republica Moldova într-o declarație a sa a comunicat că toți lucrătorii Liceului „Orizont” din Moldova sunt teroriști. Astfel, solicitantul se teme că dacă se va reîntoarce în Turcia va fi arestat și privat de libertate pentru faptul că este profesor în Liceul „Orizont”, iar în sistemul actual judecătoresc din Turcia Mujdat Celebi nu are încredere.

A relatat că în dimineața zilei de 06 septembrie 2018 șapte cetățeni turci, printre care Mujdat Celebi, au fost reținuți la domiciliu de către persoane neidentificate și escortați într-o direcție necunoscută. Pe parcursul aceleiași zile au fost publicate comunicate și precizări ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, în care a fost indicat că în ziua respectivă s-a desfășurat o operațiune complexă de către Centrul Antiterorist al Serviciului de Informații și Securitate, în urma căreia 7 cetățeni de origine turcă au fost expulzați de pe teritoriul Republicii Moldova. Din momentul reținerii lui Mujdat Celebi rudele și reprezentanții acestuia din Republica Moldova nu au interacționat și nici nu cunosc soarta lui.

La data de 10 septembrie 2018 soția lui Mujdat Celebi, Sevgi Celebi a ridicat din cutia poștală de la reședința acestora o scrisoare din partea Biroului migrație și azil, în care se afla decizia Direcției de azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne nr. 64/18/DAI din 04 septembrie 2018, prin care, în temeiul art. 60 alin. (1) lit. c) Legea privind azilul în Republica Moldova, s-a dispus respingerea cererii de azil a solicitantului Mujdat Celebi.

A notat că în motivarea deciziei Direcția de azil și integrare a stabilit că din analiza conceptului fundamental de temere bine întemeiată de persecuție, sub aspectul celor două elemente care îl compun, elementul subiectiv și cel obiectiv, rezultă existența unei temeri bine întemeiate de persecuție și această temere se referă la unul din cele cinci motive de persecuție prevăzute de Convenția din anul 1951 și anume opiniei politice.

În acest sens, s-a apreciat faptul că cererea lui Mujdat Celebi, deși îndeplinește condițiile prevăzute de art. 17 alin. (1) din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18.12.2008, ca urmare a faptului, că din partea Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova a parvenit avizul nr. 13/1471s din 24 august 2018 în care se indică că Mujdat Celebi prezintă pericol pentru securitatea Republicii Moldova, se impune în continuare examinarea clauzelor de excludere. Astfel, pe cale de consecință a răspunsului parvenit din partea Serviciului de Informații și Securitate, care asigură baza de decizie a autorităților statului, s-a conchis că situația lui Mujdat Celebi se încadrează în art. 18 alin. (2) lit. e) al Legii privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18.12.2008 și este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat.

Fiind invocate prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, ținând cont de faptul că Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne este o autoritate publică, iar decizia emisă de Direcția azil și

integrare din cadrul Biroului migrație și azil, în concret decizia nr. 64/18/DAI din 04 septembrie 2018, în conformitate cu art. 2 din Legea contenciosului administrativ, este act administrativ, contestarea acestei decizii urmează a fi soluționată în ordinea contenciosului administrativ. În aceeași ordine de idei, conform art. 61 alin. (1) din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18.12.2008, deciziile Direcției azil și integrare privind cererile de azil pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ fără respectarea vreunei proceduri prealabile.

Reclamanta a precizat că acțiunea este înaintată din numele soției lui Mujdat Celebi, Sevgi Celebi.

Ce ține de calitatea de persoană vătămată „victimă”, jurisprudența CEDO în această materie, cu trimitere la art. 34 din Convenție, stabilește că este suficient ca această persoană să pretindă că este victimă, iar numai examinarea pe fond va permite stabilirea faptului dacă reclamantul într-adevăr este sau nu victima încălcării invocate (CEDH, 13 iun. 1979, Marckx c/Belgique, seria A, n. 31).

Prin decizia Direcției azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil nr. 67/18/DAI din 04 septembrie 2018, privind respingerea cererii de azil a lui Mujdat Celebi, i-a fost vătămat și dreptul soției acestuia de a obține statutul de refugiat, drept prevăzut de lege. În acest sens, art. 12 alin. (2) al Legii privind azilul în Republica Moldova statuează că membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională beneficiază de aceeași formă de protecție și de același statut ca și beneficiarul. Astfel, în consecință, Sevgi Celebi, fiind membru de familie al lui Mujdat Celebi, în sensul art. 3 din Legea privind azilul în Republica Moldova și întrunind condițiile cumulative enumerate la art. 12 alin. (3) din același act normativ, pretindea, alături de soțul său, la statutul de refugiat, iar prin respingerea cererii de azil al soțului ei, aceasta a fost vătămată în dreptul de a obține și ea statutul de refugiat.

Din respectivele considerente, Sevgi Celebi subliniază că are calitatea de subiect de sesizare în contenciosul administrativ, din perspectiva încălcării dreptului de a obține statutul de refugiat ca efect al principiului unității familiei legiferat de legislația națională în materie de azil.

Decizia Direcției azil și integrare nr. 64/18/DAI din 04 septembrie 2018, în partea ce ține de întrunirea clauzelor de includere la recunoașterea statutului de refugiat a lui Mujdat Celebi, este motivată pe deplin. Astfel, indică că pârâtul constată cu certitudine că solicitantul de azil îndeplinește toate condițiile pentru a putea beneficia de protecția internațională acordată de calitatea de refugiat, iar în consecință, reclamanta invocă referirea la partea actului administrativ și nu va motiva temeinicia solicitării de acordare a dreptului de azil, din perspectiva existenței unei temeri bine întemeiate de persecuție pe motive de opinie politică.

Unicul argument al pârâtului, ce a condus la respingerea cererii de azil în temeiul art. 60 alin. (1) lit. e) din Legea privind azilul în Republica Moldova, se referă la avizul nr. 13/1471s din 24 august 2018 al Serviciului de Informații și Securitate, în care se indică faptul că Mujdat Celebi prezintă pericol pentru securitatea Republicii Moldova.

Circumstanța nominalizată nu a fost în vreun fel motivată în actul administrativ, făcându-se doar trimitere la existența unui asemenea aviz emis de Serviciul de Informații și Securitate. Obligativitatea motivării deciziei privind respingerea cererii de azil nu este una formală, ci presupune depunerea diligenței din partea autorității publice în vederea stabilirii și expunerii circumstanțelor de fapt concrete ce au condus la emiterea unei asemenea decizii. Contrar celor invocate, a considerat că autoritatea publică competentă omite să motiveze în mod corespunzător excluderea lui Mujdat Celebi de la recunoașterea statutului de refugiat, astfel, actul administrativ comportând un caracter ilegal și arbitrar.

Prin cererea de concretizare a cerințelor din acțiune, Sevgi Celebi a solicitat anularea deciziei Direcției azil și integrare nr. 64/18/DAI din 04 septembrie 2018 privind respingerea cererii de azil a lui Mujdat Celebi și obligarea Direcției azil și integrare de a emite o decizie privind acordarea statutului de refugiat lui Mujdat Celebi. (f.d. 35, vol. I)

Prin încheierea din 13 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova. (f.d. 115-116, vol. I)

Prin hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Sevgi Celebi împotriva Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei Direcției azil și integrare nr. 64/18/DAI din 04 septembrie 2018 privind respingerea cererii de azil a lui Mujdat Celebi și obligarea Direcției azil și integrare de a emite o decizie privind acordarea statutului de refugiat lui Mujdat Celebi. (f.d. 173, 178-185, vol. I)

Sevgi Celebi, reprezentată de avocatul Nicolae Frumosu, a depus apel nemotivat la data de 22 iulie 2020. La data de 14 septembrie 2020 avocatul Nicolae Frumosu a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond (f.d. 189, vol. I), iar la data de 13 octombrie 2020 a depus apel motivat asupra hotărârii din 17 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. Astfel, apelanta s-a conformat prevederilor legale și a depus apelul în termen.

Prin decizia din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Sevgi Celebi. S-a casat hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Sevgi Celebi. S-a anulat decizia Direcției azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil nr. 64/18 DAI din 04 septembrie 2018 privind respingerea cererii de azil a lui Mujdat Celebi și s-a obligat Direcția azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne să-i acorde lui Mujdat Celebi statutul de refugiat. (f.d. 8, 9-19, vol. II)

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a contestat cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea într-un complet de judecători cărora li s-a perfectat dreptul de acces la secretul de stat pentru a cerceta informația

deținută de Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova cu grif secret și care demonstrează pericolul care-l prezintă Mujdat Celebi pentru securitatea statului. (f.d. 23, 33-34, 38-41, vol. I)

Recurentul a indicat că instanța de apel a fost informată despre existența documentelor ce conțin informații atribuite la secret de stat, care au fost examinate în calitate de probe în cadrul instanței de fond. Reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova a expus disponibilitatea prezentării completului de judecată a probelor respective, cu luare în considerație a exigențelor Legii cu privire la secretul de stat nr. 245 din 27.11.2008, însă, completul de judecatori neavând perfectat accesul la secretul de stat nu a examinat nemijlocit avizul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și nici înscrisurile ce conțin informații privind faptele calificate de către Serviciu ca prezentând pericol pentru securitatea națională, făcând constatări ale circumstanțelor cauzei, fără a examina de facto probele respective.

Instanța de recurs, cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 09 decembrie 2020.

La data de 29 decembrie 2020 Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a expediat prin poșta electronică recursul nemotivat. (f.d. 22, 23, vol. II)

Din conținutul extrasului din poșta electronică cu adresa căsuței poștale „alexandrina.rotaru@justice.md” rezultă că la 25 ianuarie 2021, ora 09:48, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova la adresa de e-mail „sis@sis.md”, pentru notificare, decizia motivată din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 27, vol. II)

La data de 02 februarie 2021 Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a depus recurs motivat prin poșta electronică la Curtea Supremă de Justiție. Astfel, procedura de contestare a fost exercitată în termen. (f.d. 33-34, vol. II)

La 03 februarie 2021, 05 februarie 2021, 08 februarie 2021, 10 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Sevgi Celebi, avocatului Nicolae Frumosu și Biroului migrație și azil copia recursului declarat de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova. (f.d. 28, 36, 43, 44, 45, vol. II)

La data de 16 februarie 2021 Sevgi Celebi, reprezentată de avocatul Nicolae Frumosu, a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, cu menținerea deciziei instanței de fond.

Prin încheierea din 03 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova împotriva

deciziei din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece argumentele recurentului Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova au fost expuse cu suficientă claritate, iar intimata prin referința depusă și-a expus punctele de vedere asupra litigiului.

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar și opiniile formulate de intimată în referința depusă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel, din considerentele ce urmează.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1) lit. d) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie, prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În conformitate cu art. 21 alin. (1) din Codul administrativ autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Articolul 22 alin. (1) din Codul administrativ indică că autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit articolului 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile. (2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Cu referire la starea de fapt instanța de recurs a constatat că Mujdat Celebi, cetățean al Turciei, născut la 25 aprilie 1972 în or. Uskudar, Turcia, de naționalitate turc, la data de 06 aprilie 2018 s-a adresat către Direcția de azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne cu o cerere pentru acordarea unei forme de protecție în Republica Moldova.

Mujdat Celebi, în susținerea identității sale a prezentat Direcției de azil și

integrare pașaportul național în original, seria xxxxx, eliberat la data de xxxxx și valabil până la data de xxxxx. Totodată a prezentat permisul de ședere provizoriu nr. xxxxx emis de către Biroul migrație și azil, eliberat la 20 septembrie 2017 și valabil până la 21 septembrie 2018.

Prin decizia Direcției de azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil nr. 64/18/DAI din 04.09.2018 s-a respins cererea de azil a lui Mujdat Celebi, în temeiul art. 60 alin. (1) lit. c) din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18.12.2008.

La data de 06 septembrie 2018 Mujdat Celebi, sub escortă, a fost îndepărtat de pe teritoriul Republicii Moldova în Turcia, unde a fost plasat în arest.

La data de 10 octombrie 2018 Sevgi Celebi, soția lui Mujdat Celebi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului migrație și azil, prin care a solicitat anularea deciziei Direcției azil și integrare nr. 64/18DAI din 04.09.2018 privind respingerea cererii de azil a lui Mujdat Celebi.

Prin hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Sevgi Celebi pe motiv că a fost depusă de o persoană care nu are calitate de subiect de sesizare în contenciosul administrativ, ori actul contestat îl vizează nemijlocit pe Mujdat Celebi. Sevgi Celebi nefiind privată de dreptul său în temeiul prevederilor art. 51 din Legea privind azilul în Republica Moldova, să înainteze cerere de azil, care se depune individual și personal.

Totodată, instanța a stabilit că conform avizului și probelor prezentate de Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova Mujdat Celebi prezintă pericol pentru securitatea statului, din care considerente decizia Direcției de azil și integrare este legală și întemeiată.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 09 decembrie 2020 a admis apelul declarat de către Sevgi Celebi, a casat hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis cererea depusă de către Sevgi Celebi. S-a anulat decizia Direcției azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil nr. 64/18 DAI din 04 septembrie 2018 privind respingerea cererii de azil a lui Mujdat Celebi și a obligat Direcția azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne să-i acorde lui Mujdat Celebi statutul de refugiat.

Cu referire la dreptul reclamantei Sevgi Celebi de a contesta decizia Direcției de azil și integrare nr. 64/18 DAI din 04 septembrie 2018 instanța a menționat că prin prisma art. 34 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța poate fi sesizată, printr-o cerere, de orice persoană fizică, care se pretinde victimă ale unei încălcări, respectiv Sevgi Celebi poate pretinde la calitatea de „victimă”, fiind soția solicitantului de acordare a statutului de refugiat, care a fost îndepărtat de pe teritoriul Republicii Moldova înainte de a i se prezenta decizia de refuz de acordare a azilului.

Instanța de apel a mai reținut că la examinarea cererii privind acordarea statutului de refugiat, cât și în instanța de judecată nu au fost prezentate probe că Mujdat Celebi prezintă pericol pentru securitatea statului, criticând avizul

Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova ca fiind bazat exclusiv pe informația parvenită din Republica Turcă, care nu poate constitui, în sine, temei unic pentru a constata existența pericolului pentru securitatea națională.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin prisma criticilor aduse în recurs raportate la materialele dosarului și opiniile expuse în referința intimă, instanța de recurs constată neexaminarea fondului litigiului de către instanța de apel prin neelucidarea tuturor circumstanțelor importante speței, abținerea de a răspunde la toate întrebările (argumentele) ridicate de părți, fapt care a generat emiterea unei hotărâri premature.

În speță, Colegiul lărgit reține că Mujdat Celebi a solicitat azil în Republica Moldova, deoarece considera că dacă se va întoarce în Turcia va fi arestat și privat de libertate pentru faptul că în luna decembrie 2017 la Judecătoria Belegi din Turcia a fost deschis dosar penal unde figura și numele său. De asemenea, a menționat că nefiind găsit acasă la părinții săi colaboratorii de poliție din Turcia au emis o decizie privind interdicția de a părăsi țara. Tot în anul 2017 a fost înștiințat că pașaportul lui era pierdut, în timp ce documentul se afla în posesia sa. Totodată, a indicat că în Turcia nu există în sistem judecătoresc echitabil și din acest considerent există cazuri multiple a arestărilor persoanelor care au viziuni politice diferite asupra regimului Erdogan, fiind în arest femei cu copii, jurnaliști, profesori.

Direcția de azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, prin decizia nr. 64/18/DAI din 04 septembrie 2018 a respins cererea de azil al lui Mujdat Celebi în temeiul art. 60 alin. (1) lit. c) din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18.12.2008, concluzionând că deși cererea lui Mujdat Celebi, îndeplinește condițiile prevăzute de art. 17 alin. (1) din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18.12.2008, totodată potrivit avizului nr. 13/1471s din 24 august 2018 al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova solicitantul prezintă pericol pentru securitatea Republicii Moldova și lui îi sunt aplicabile prevederile art. 18 alin. (2) lit. e) din Legea privind azilul în Republica Moldova, motiv pentru care este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat.

În acest context Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a înaintat Biroului migrație și azil opinia sa de specialitate cu propunerea de neacordare a oricărei forme de protecție, pe motiv că acesta prezintă pericol pentru securitatea Republicii Moldova.

Prin urmare, existența față de Mujdat Celebi a două criterii: unul de admitere a statutului de refugiat prevăzut la art. 17 din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18.12.2008 și altul de excludere de la recunoașterea statutului de refugiat indicat la art. 18 din legea menționată, obliga instanța de apel să cerceteze probele, inclusiv cele cu caracter secret, pentru a pune în balanță, ce este decisiv, securitatea statului sau respectarea drepturilor și a securității persoanei care a solicitat azil.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată nu rezultă că materialele secrete ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova au fost cercetate și nu rezultă acest fapt nici din conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău.

Recurentul Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova pretinde în recurs că a desfășurat un spectru de activități ca urmare a cărora a constatat că Mujdat Celebi a desfășurat și existau indicii temeinice că intenționează să desfășoare în continuare activități de natură să pună în pericol securitatea națională a Republicii Moldova, pe când instanța de apel nici nu a pretins să cerceteze materialele secrete, deși avea obligația, inclusiv din oficiu, să cerceteze starea de fapt, mai ales că și avocatul reclamantei Sevgi Selebi avea perfectat acces la secretul de stat expres pentru această cauză.

În aceste circumstanțe completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia privind admiterea cererii de chemare în judecată, în situația în care, neavând perfectat dreptul de acces la secretul de stat, nu a examinat și nu a dat o apreciere avizului nr. 13/1471s din 24 august 2018 al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, în baza căruia Direcția azil și integrare a emis decizia de respingere a cererii de azil a lui Mijdat Celebi, decizie care a fost menținută de instanța de fond.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea din 11 iunie 2019 (cererea nr. 42305/18) emisă în cauza Ozdil și alții vs Republica Moldova în pct. 65 al hotărârii a notat că în contextul specific al măsurilor care afectează securitatea națională, cerința previzibilității nu poate fi aceeași ca în multe alte domenii (a se vedea *Leander v. Suedia*, 26 martie 1987, § 51, Seria A nr. 116).

Totodată, în pct. 68 al hotărârii din 11 iunie 2019 nu se neagă că în materie de azil oricum sunt necesare procedurile contradictorii.

În pct. 70 al hotărârii Curtea Europeană a Drepturilor Omului a criticat autoritățile Republicii Moldova pentru neprezentarea instanțelor naționale a notei serviciului secret, care a servit drept motiv pentru expulzare, în particular, a cetățeanului Mujdat Celebi.

În speță, la rejudecarea cauzei în ordine de apel Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a fost disponibil să prezinte instanței de judecată această notă, pe când instanța de apel a omis să solicite nota și să o cerceteze în ședință, analizând-o în cumul cu alte probe.

Pe baza celor relatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel nu a cercetat deplin starea de fapt, nu a solicitat probe suplimentare necesare examinării complete și soluționării juste a litigiului, acțiuni, prin care a neglijat prevederile art. 219, 238 alin. (2) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că corectarea erorii instanței de apel la judecarea cauzei în ordine de recurs nu este posibilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, de a casa integral decizia din 09 decembrie 2020

a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, într-un complet de judecători care dețin dreptul de acces la secretul de stat.

În conformitate cu art. 247 și art. 248, alin. (1), lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

Se casează decizia din data de 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Sevgi Celebi împotriva Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, persoană terță Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca- Doneva

judecători

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Maria Ghervas